

„Теорија завере“ и политика одбране

Потпуковник мр *Светозар Радишић*

Сукоб око тзв. теорије завере може Југословене (грађане СР Југославије), а пре свега Србе, поново да одвоји од решавања горућих проблема. Опасно је стварати и заговарати теорију завере, али је, исто тако, опасно борити се против оних који указују на завере уколико оне заиста постоје. Једино на јасним ставовима о томе шта је у вези с тим истина, а шта није, могуће је изградити реалну политику одбране.

Аутор сматра да су интерес и борба за опстанак могућа, природна и логична основа за завере, као и да је свођење понашања Запада искључиво на интерес тешко одржив став. Претпоставља да је рат на тлу СФР Југославије мешавина недовољно контролисаних парцијалних интереса најновијих центара моћи (који се остварују и путем завера), настављеног вишевековног верског рата, којем је основа, такође, својеврсна завера, и још једног покушаја да се потисну у заборав комплекси зарађени у претходним ратовима. Наглашава да управо то треба истражити, а резултати истраживања требало би да буду основа за праве планове. У вези с тим, предлаже да се размотре и предузму мудри потези који ће, с обзиром на конкретну ситуацију, отворити пут изласка из кризе „куповином времена“, постављањем система на здраву основу и очувањем достојанства и себства.

Ништа мање, наглашава се у чланку, нису значајни чиниоци унутрашње парализе система. Наиме, Југословени су избегавањем и нерешавањем мањих, улазили у све веће и веће проблеме, док нису створили нерешиве и учинили логичним бесмислене војне сукобе. Зато, сматра аутор, борба за отклањање сопствених пропуста, недостатака, недоследности и грешака мора бити прва фаза југословенске битке за опстанак.

Југославији, у вези с одбраном, према мишљењу аутора, предстоји реализација два приоритетна задатка: *прво*, рад на политичком и одбрамбеном уједињењу свих грађана и, *друго*, рад на повратку ауторитета Војске Југославије код народа.

Аутор је у чланку желео да укаже на потребу за отпочињањем хитне и свеобухватне анализе доступних сценарија у оптицају и изналажење најбољег решења.

Увод

Да би се предвидела или пројектовала будућност потребно је знати готово све о садашњости и прошлости. Међутим, много тога се одиграва

иза политичких кулиса, где људи ради сопствених или друштвених интереса, често, једно мисле, друго говоре, треће пишу, а четврто раде. Зато је садашњост за многе велика енигма, али је највећи проблем то што се не зна довољно о почетку, нити се зна колико је истинита историја о којој учимо. Мистерија почетка је покрила и прве планове, сценарије и могуће завере.

Разлоге за, евентуално, постојање завере треба, пре свега, тражити у вечној борби за опстанак. Суштину борбе међу богатима и сиромашњима, у којој се ради о свевременој прерасподели материјалних добара, одсликавају речи светог Амброза: „Када свој посед дајеш сиромашу, то није поклон. Ти му дајеш оно што је његово“. Ту борбу усложњава проблем повећања броја становника и деформације настале из неорганизованости и неслоге, које, сасвим је извесно, не може савладати никакав прогрес.¹ Решавајући проблем опстанка у условима када је то, према мишљењу масона, једино могуће одржавањем већине „у глупости и сиромаштву“, због непроменљиве количине доступне материје, о чијем поседовању сиротиња може само да машта, настале су религије. Људима је преостало да све несхватљиво, па чак и неприхватљиво правдају Богом. На тај начин су смањене тензије међу богатим и сиромашним и помирили они који то никад не би били. Природни закони су им, при томе, ишли на руку.²

Значајне карактеристике нашег времена које се потпуно и верно одсликавају и кроз војно-политичку ситуацију, поред наведених, јесу: истовременост процеса интеграције и дезинтеграције, богаћења и сиромашења, сукобљавања и мирења и сличне контрадикције, што наставља општу конфузију, која у одређеном смислу тежи законитим односима, мада увек на вишем нивоу развоја, без наговештаја да ће бити пронађена одговарајућа решења.

Упркос попуштању затегнутости, која је била основна карактеристика хладног рата у биполяризованом свету и позитивним настојањима

¹ На основу стопе раста установљене досадашњим пописима, уколико се настави исти тренд, око 3530. године укупна људска маса би се изједначила с масом Земље, а 6826. године била би једнака маси познатог универзума. Треба знати и то да је у доба Јулија Цезара на планети Земљи било око 150 милиона становника (1850 – милијарда, 1930 – две, 1961 – три, а 1976. године четири милијарде становника). Видети: Robert Fulghum, *Sve što treba da znam naučio sam u vrtiću*, Заложба „Младинска књига“, Загреб – Љубљана, 1990, стр. 99, и Robert U. Ayres, *Nesigurna sutrašwica*, „Глобус“, Загреб, 1981, стр. 475.

² У потрази за сврхом живота дошло је до одређених преклапања научних постигнућа и теорија различитих покрета (Светост Кришне, религија Новог крста, Махаришијев и Махикари покрет и слично). Занимљиво је да се на нивоу тзв. јединственог поља готово преклапају теоријска физика и трансцендентална медитација (видети чланак Лазара Воша у часопису „Политичка мисао“, Загреб, 1989). Додиривање религије и природних закона је посебно изражено у односу према смрти (видети: R. Moody, *Život poslije života* и *Свјетлост с ону страну живота*. „Просвјета“, Загреб, 1986. и 1991).

ка политичком, економском и сваком другом обједињавању и повезивању, због подељености и сукоба интереса, непрекидних мењања центара моћи и начина доминације, учињени су помаци и промене за које се не може тврдити да воде ка општем прогресу у свету.³ При томе се пренебрегава чињеница да пред човечанством није гарантовано блистава будућност, чак и у условима потпуне уједињености (по циљу, организацији и односима) свих одлучујућих чинилаца.⁴ Напротив, и свету обједињеном у међународну заједницу са разрешеним односима и усклађеним интересима, претило би мноштво објективних опасности од борбе „са ђудима природе“, пренасељености и несташица, до еколошких⁵ и развојних проблема. Постојећи сценарији не дозвољавају оптимистичку помисао да ће све то бити проблеми о чијем ће се решавању заједнички одлучивати.⁶ Наговештаји позитивног кретања су, готово увек, праћени наговештајима негативног. Свет и даље посрће у развоју. Променљива социјална неизвесност и стална егзистенцијална опасност, с могућим обртима, не допуштају опуштање и посвећивање искључиво напретку. Футуролози су на великој муци, услед све динамичнијих и комплекснијих промена, да предвиде и ближу будућност. Када се наведеном додају разне деформације, као логична последица у ситуацији када је развој људског друштва измакао контроли, слика света је још песимистичкија. Довољни разлози за лош исход су постојање неизлечивих болести попут АИДС-а⁷ и рака, дроге као што је КРЕК и оштећења озонског омотача. Излаз је, заправо требало да буде у

³ Наиме, уведене техничке и технолошке новине готово увек имају два лица. Створити атомску енергију, а не створити заштиту од ње исто је што и отворити Пандорину кутију. Данас у свету ради 421 нуклеарна електрична централа, а још их је 49 у изградњи. Занимљиво је да ниједна земља која на својој територији има такве централе нема програме за одлагање нуклеарног отпада, који је велика опасност по човечанство. Према истраживањима Института Ворлдвоч, до краја века биће око 190.000 тона смртоносног отпада (чак 20 пута више него 1970. године). У САД било је планирано да се до 1985. године изгради површинска депонија за нуклеарни отпад. Тај рок је касније померан за 1989, па за 1998, 2003, и сада за 2010. годину. Слично је са Француском, Немачком и неколико земаља бившег СССР-а.

⁴ Мисли се на поједине државе, мултилатералне савезе држава, транснационалне корпорације, међународне организације, и слично.

⁵ Човек је пореметио природну равнотежу флоре и фауне и нарушио генетски код и нуклеус а да није предузео одговарајуће мере да контролише истраживачке поступке и њихове резултате. Многе биљне и животињске врсте су истребљене, или су на ивици истребљења. Повратак природи, и њен опоравак, трајао би најмање онолико колико је трајао њено уништавање. Средства која треба за то утрошити само би потврдила бесмисленост досадашњег понашања моћника, који су свет довели до руба провалије.

⁶ До сада су сва настојања земаља у развоју да нађу заједнички језик и обезбеде равноправан положај с развијеним земљама остала безуспешна. Сви њихови предлози одбијани су. Развијене земље „прелевање капитала у неразвијене земље, и земље у развоју“ сматрају једним од највећих проблема садашњице.

⁷ Та опака болест узима свој данак. Тренутно, ситуација у свету је драматична. Нема ни наговештаја да ће ускоро бити пронађена вакцина, а још мање лек против АИДС-а. У току дана 5.000 људи у свету постаје ХИВ позитивно. Више

искоришћавању богатства океана, утробе земље и космичког пространства, јер се обистињују прогнозе и пророчанства о сукобима због несташица, или због потенцијалних несташица, хране, енергије и сировина, као и услед проблема везаних за очување животне средине. Многи ресурси су утрошени, нерационалним искоришћавањем и погрешно усмереним улагањима, због парцијалних политика одлучујућих чинилаца разједињеног света.

Свака цивилизација има свој цивилизацијски циклус: рађање, раст, старење и смрт. С обзиром на то да човечанство подсећа на човека који је живео распусно, не водећи рачуна о свом поседу и својим могућностима, чини се да хрли ка свом скором крају.⁸ Ако прихватимо постојање Платонове године,⁹ поставља се питање хоће ли тзв. завера Водолије довести до врхунца све постојеће завере или ће их раскринкати.

О „Теорији завере“

У немилосрдној борби за опстанак,¹⁰ иако су у току многи интеграциони процеси око наведених ресурса,¹¹ не виде се прави излази из горућих проблема. Сједињене Америчке Државе, с осталим развијеним земљама путем сателита, рентгентски су снимиле Земљину куглу.¹² На тај начин деценијама прикупљају податке о националном благу и

од 1.000 деце дневно рађа се заражено вирусом АИДС-а. Више од 600.000 деце рођене до сада у свету неће доживети пету годину живота (подаци из ТВ-емисије посвећене дану борбе против АИДС-а, 1. децембар 1992).

⁸ Видети: Норберт Лопер, *Писма тибетанских мудраца*, Библиотека ОМ, Београд, штампарија „Димитрије Туцовић“, Смедерево, 1986.

⁹ Платон је тврдио да постоји и Сунчева година. Према његовим схватањима, Сунце борави у истом сазвежђу око 2.000 година. Свако сазвежђе на специфичан начин утиче на настанак, развој и „сумрак“ различитих култура на Земљи (Видети: Марко Погачник, *Духовне силнице човека нове добе*, Зборник „Нова доба“, Љубљана, 1990. стр. 45–47).

¹⁰ Џон Мајнард Кејнс је рекао: „Борба за опстанак увек је до сада била главни, највећи проблем људске расе – и то не само људске расе, већ и целог биолошког царства“. Роберт У. Ајрс је томе додао: „Тек када се изгуби део притиска борбе за опстанак, човечанство себи може приуштити заокупљеност циљевима као што су слобода и једнакост“. Видети: Ј. М. Keynes, *Economic Possibilities for our Grandchildren*, Harcourt, Brace and Company, New York, 1932, i Robert U. Ayres, *Nesigurna sutrašnjica*, „Globus“, Zagreb, 1981, str. 94.

¹¹ Све чешће се говори о постојању три велика економска блока: америчког, европског и атлантског. Ради управљања и контроле експлоатације резерви нафте формиране су три регионалне групације, које су, вероватно, претходница стварања панарапске уније (ГЦЦ, АЦЦ и УМА). Од даљег развоја догађаја на Балкану и око бившег СССР-а зависи да ли ће доћи до новог прегруписавања држава и стварања нових савеза, као што су, на пример: Јапан – Немачка, или Јапан – Русија – Кина, како би се зауставиле САД, које су спречиле компактност ЕЗ, остале војна велесила и теже да монополишу власт у свету.

¹² Видети: „Space Technology International“, Corhill Publications limited, 4–7 Nottingham Court, Short’s Gardens, Londons WC2H 9AY England, 1989, посебно *Satellite Technology – The view from above*, p. 130.

наоружању, као и свим врстама комуникација с осталим светом, па одлично знају где се налазе преостали енергетски и материјални ресурси. Истовремено, покушавају да истраже могућности за опстанак у океанима и доступном делу васионе и да развију нове технологије.¹³

Иако је борба за опстанак објективна и свима разумљива, с обзиром на то да се Југославија налази у несвакидашње тешкој кризи из које не уме и не може да изађе, све чешће, у одгонеси своје беспомоћности, Југословени траже сукривце. На то да кривце не треба тражити искључиво у Југославији и да „сукривци“ вероватно постоје указују постојеће аналогije. Пошто људи често не бирају средства у борби за опстанак и чине чак и оно што није морално, зашто би од тога биле имуне организације – све до држава. То је један од разлога што се синтагма „теорија завере“ све чешће чује на нашој политичкој, па и научној сцени.¹⁴ Но, питање је да ли се мисли на теорију која обухвата скуп ставова о заверама, или о теорији непостојећих завера у односу на Србе, или о делима у којима аутори узроке свега што се догађа на тлу бивше СФРЈ објашњавају постојањем завера.¹⁵ Ипак, многи се слажу да завере, у овом случају тајни договори против других раса, нација, следбеника другачијих религија, или ради остварења националних интереса по сваку цену, могу да постоје,¹⁶ што значи да може постојати и теорија о заверама. Наведене дилеме су разлог да се рашчисти и све у вези с питањем могућности завера у односу на Србе, Словене и православље.

¹³ Најновије значајније технологије су: микроталасни системи велике снаге, фазни низови, полупроводници типа галијум арсенида и суперпроводници, микроелектронска и интеграциона кола, роботика, рачунарска подршка (software), фиброоптика, композитни материјали и сл. Све те технологије могле би помоћи људима у борби за опстанак, али ће, по свему судећи, као што је већ уобичајено, бити искоришћене за освајања материјалних ресурса од стране моћних пошто су, пре свега, основа за израду наоружања.

¹⁴ На пример, на „округлом столу“ поводом пројекта *За нову југословенску заједницу* Бориса И. Вукобрата, одржаног у Београду 9. и 10. септембра 1992. године, научници су често спомињали „теорију завере“ говорећи о односу Југославије и Европске заједнице у оквиру „новог светског поретка“.

¹⁵ Завера је тајни договор с намером да се неком науди. У њеном остварењу не бирају се средства. Подразумева се да страна према којој је завера усмерена не сме о договору ништа да сазна. Често трагање за завереницима доводи до комплексније ситуације, због прикривања истине, што зближава оне који су сковали заверу. Раскринкавање тајног договора могуће је једино у случају сукоба међу завереницима, а често ни тада.

¹⁶ Видети: Мајкл Килијан, *По наређењу председника*, „Стилос“ Београд, 1991; Џејмс Болдвин, *Друга земља*, „Свјетлост“, Сарајево, 1986; Станко Опачић, *Србин у Хрватској*, „Литера“, Београд, 1989; Милан Чубрић, *Између ножа и крижа*, „Књижевне новине“, Београд, 1990; Драган Марковић, *Војно-индустријска спрега САД, БИГЗ*, Београд, 1978; Бранко Петрановић, *Агонија две Југославије*, „Сведочанства“, Београд, 1991; Guerin Michel, *Bosnie-Herzegovine: Le risque islamique*, „Defense et armement“, 1992, стр. 12–13; Печујић Мирован, *Критика концепције новог светског поретка Хенри Кисинџера*, „Савременост“, јануар 1975. и бројна друга дела која на директан или индиректан начин говоре о заверама.

Живимо у време када је свим југословенским народима историјско памћење најплиће. На пример, пре неколико година није могао да се објави ниједан чланак о вредним стручним и научним радовима из области ратне вештине написаним пре Првог и Другог светског рата. Нико није смео да објави имена официра који су најквалитетније писали у часописима „Војин“, „Војска“, „Кадикејски гласник“, „Узданица“ и у других тридесетак часописа, јер су многи проглашени непријатељима, а касније рехабилитовани тихо, без посебног обнародовања. Историја је за СФРЈ почињала 1941. године. Србима су одузете традиције, па се сада бојажљиво присећају своје ближе и даље историје.

Историчар Милош Милојевић (1840–1897) својевремено је, у књизи *Одломци историје српскога народа* написао (на то је подсетила Олга Луковић–Пјановић у књизи *Срби... народ најстарији*): „Запад ствара неку врсту конвенције, по којој пресеца и онемогућава, на пример, паралелно изучавање српског и грчког језика, а то су сасвим сигурно студије, које ће нам открити – ствари нечувене. Друго – Германска Школа и западна наука су збрисале са земаљског тла (по Херодоту) најмногобројнији народ после Хиндуса – Трачане! Зар су малобројни Грци и нешто бројнији Римљани преживели и надживели све инвазије и одржали се до нашег времена, а стари 'Трачани' (како су их Грци назвали!) су, тек тако, збрисани са земаљског тла?! Па је збрисан и други народ древног порекла – Трибали, одн. Србљи... И то се догодило зато, што је неко на Западу тако одлучио да би се – по његовој науци – Словени уопште појавили тек касно на нашем континенту, као придошлице, које се уопште не узимају у обзир приликом решавања многих важних лингвистичко-историјских европских проблема.“

О Мавру Орбинију (отац панславизма, који је дао укупан преглед историје појединих словенских држава на Балкану „до времена када су их Турци пода се скучили...“) историчар Станојевић је написао: „... Због тога што је Орбини, пишући о историји Срба, међу својим изворима спомињао неке, како их он зове, 'осуђене ауторе', тј. неке млађе православне Грке и неке немачке протестанте, римска Курија је уврестила 1603. г. његово дело у попис забрањених књига“.

У књизи *О пореклу Словена* по Лоренцу Суровјецком, коју је за штампу приредио Шафарик и објавио 1828. године у Будиму (немачки Офен), на 210. страни пише да је грађа коју су оставили грчки и римски писци веома непотпуна и незадовољавајућа, и да су писци, оба у античко доба славна народа, направили много грубих и недопустивих грешака и контрадикција, што је довело дотле да је „прасрпска историја, тог давног времена, хаотична и до одвратности немогућа, да се реконструише“.

Илија М. Живанчевић, правник, записао је 1934. године у књизи *Будућем покољењу*, у анализи става аустријске администрације према

Србима, „које је требало разбити и физички и идејно“ следеће: „... то разбијање помогао је цео бечки апарат од сеоског натароша до академије наука – на тај начин што је непрекидно и свуда стварао и сугерирао неку националну подвојеност широм српских земаља. Међутим, то није све! Српском народу је требало почупати корене, унаказити му историју, изопачити све појмове о њему и његовој прошлости, а изнад свега – отети му и раскомадати језик, о коме је речено толико много и лепих и узвишених ствари од стране највећих европских ауторитета.“

Занимљиво је и шта је војвода Мишић забележио у књизи *Моје успомене* о односу Германа према Србима: „После два тешка и исцрпљујућа балканска рата Србији је мир био преко потребан... У Србији готово није било куће која некога није оплакивала... Међутим, аустроугарски владајући кругови, који су сматрали да ће 'за монархију бити немогуће задржати југословенске покрајине ако на Балкану постоји снажна Србија', вребали су погодан час за дуго припремани, коначни обрачун са Србијом. Њихову политику после разбијања Балканског савеза подржавали су немачки империјалисти. Подстицајући грофа Берхтолда на агресију против Србије Вилем II је у октобру 1913. изјавио: 'Можете бити сигурни да ја стојим иза вас и да сам готов да извучем мач кад год ваша акција то буде захтевала'“. ¹⁷

Олга Луковић-Пјановић, у наведеној књизи, записала је и следеће: „Испод споменуте велике радне дворане Националне библиотеке у Паризу, налази се сала с картотеком и с каталозима. Ту, између осталог, постоји и одсек, где могу да се нађу сва обавештења, на пр., о делима штампаним ћирилицом. Када сам – има већ доста дуго – открила, да се међу руским, бугарским, македонским, итд., именима не налази и српско, полазећи од већ давно установљене поставке, да је српско писмо ћирилица, затражила сам састанак с једним од највећих ауторитета ове високе установе француске Републике. Када сам уложила протест, што се међу народима чије је писмо ћирилица не налази српско име, она особа ми је с чуђењем узвратила: 'То не зависи од нас. То не одлучујемо ми. Налог за то је дошао из Београда'. Извинула сам се и напустила канцеларију без речи, питајући се: 'Ко је из Београда дао такав налог? У чије име и у чијем интересу?' Данас је тај одговор већ прилично јасан“.

Сценарији и индоктринације

За оне који нису у недоумици у вези са завером, постоји само једно питање: да ли се сценарији настали на основу пројектовања научника остварују заверама, или се, пак, за реализацију завера наручују научно засновани сценарији? Познато је да сценарији настају да би се обезбедила што извеснија будућност, предвиђањем трендова који ће утицати

¹⁷ Војвода Живојин Мишић, *Моје успомене*, БИГЗ, Београд, 1985, стр. 287.

на међународну поделу рада и међународне економске односе. Они садрже прогнозе економског, научног, технолошког и друштвеног развоја. Један од најобухватнијих пројеката (скуп сценарија) у последње време је пројекат OECD – INTERFUTURES, односно *Будући развој развијених индустријских земаља у складу са развојем земаља у развоју*. На основу једног од четири сценарија, може се разлучити шта јесте, а шта није завера:

„Сценарио Д: распад групе развијених земаља; привредни протекционизам у развијеним земљама расте; појављују се три зоне утицаја концентрисане око три центра: САД, ЕЕЗ и Јапана; ове зоне укључују регионалне групе земаља у развоју на бази континенталне припадности: трговина и токови капитала остварују се првенствено у оквирима тих зона; стопа привредног раста у развијеним земљама је мала делимично због нестабилности токова роба; разлике у продуктивности између развијених земаља се повећавају, јер све ове земље нису на исти начин погођене распадом групе због чега се истовремено повећава економска затегнутост између три поменута центра (САД, ЕЕЗ и Јапана), односно између њихових зона утицаја; Јапан је много мање погођен смањивањем стопе раста него у сценарију Ц, због могућности да прошири трговину са Азијом у целини; земље ЕЕЗ-а су најтеже погођене због озбиљних поремећаја у њиховој спољној трговини; САД су релативно мало погођене због величине домаћег тржишта и односа са Латинском Америком; земље у развоју ће бити мало погођене јачањем протекционизма у развијеним земљама тако да њихов укупан раст остаје приближно исти као у сценарију Б2, али уз бројне промене у токовима роба“ итд. (Наведени сценарио је безазлен, уколико се не злоупотреби.)

Интереси су свакако одлучујући у стварању сценарија, а непосредно су везани за решавање основних проблема који тиште цео свет. Осим легалног планирања и креирања будућих догађаја постоје и други утицаји значајни за одређење будућности. Ситуација је таква да се не зна шта је значајније с аспекта утицаја на будућа кретања у свету: протоколи масона, планови исполитизованих религија¹⁸ и транснационалних корпорација, или стварање климе, у народу, за остварење дугорочних циљева – индоктринацијама.¹⁹ На пример, Хрватски народни покрет је помоћу своје Строго поверљиве околишнице, упућене свим

¹⁸ Тешко је веровати да постоје људи који не знају, барем основно, о фундаменталистичким теоријама заснованим на разлици вероисповести. Процесима покатоличавања и исламизовања православца изазван је раскол међу Србима православне, католичке и исламске вере. Највећи и најљући противници Срба, кроз целу историју, били су Срби који су променили веру – вероватно због комплекса према постојаним сународницима.

¹⁹ Кинези су, у јесен 1983, гледали ТВ програме на шест канала. Сви програми били су из Хонгконга, на кинеском и енглеском језику. Кинези нису имали ниједан властити програм, јер су били прескупи. Ко је програме пажљивије гледао могао је да утврди да се на енглеском пропагира типичан америчан way of life (Adam Schaff, *Kamo vodi taj put?*, „Глобус“, Загреб, 1989, стр. 73).

организацијама Хрватске сељачке странке 1939. године, успео да индоктринира сопствени народ и усмери ка разбијању Југославије.²⁰ За то како се народ индоктринира школски је пример део из те окружнице: „Нека се наше присташе никако не смуђују изјавама, које ће хрватски министри или сам председник давати у Београду. То је само формално, без значења, то је заваривање. Али зато ће свака таква изјава бити овдје коригирана службеним изјавама овлашћених представника хрватског народног покрета, која ће точно исказивати становиште хрватског народног водства. Постојат ће стога опрека између изјава министара и председника и изјава водства, али то само вањски и само док су они у Београду“. То би било мртво слово на папиру да се хрватски представници нису управо тако понашали. Уосталом, скоро сви ставови Окружнице реализовани су приликом разбијања СФРЈ. Ефекти њиховог рада су постали евидентни после равно пола века.

Такозвано стварање климе у народу такође је врста индоктринације. Та „клима“ може бити позитивна и негативна. Прави пример за „стварање негативне климе“, у сопственом народу у односу на Словене јесу Сједињене Америчке Државе. Оне су прогласиле комунисте „непријатељем број један“ и поставиле као национални циљ борбу против комунизма.²¹ Око тог циља окупили су индоктринирани амерички народ.²² Плашили су га комунистима, „примитивним Словенима“, Русима, православцима. На пример, главни јунак у књизи Ричарда Баха *Једно*, по имену Ричард (дело је написано у првом лицу), размишља тако да наводи читаоца на питање одакле толика генетска мржња у Американцима према Словенима (када не бисмо знали што знамо, рекли бисмо – Русима): „Увек сам сматрао да смо изабрали Совјете за своје непријатеље јер су нам толико слични, изванредно цивилизовани варвари. Њихов стан, пак, није био варварски, био је топао и светао као што бисмо га уредили за себе.“ То „варвари“ актуелно је као епитет за Србе, Словене, православце и Русе дуже од 2.000 година. Није то амерички изум. Говорили су то сви недовољно културни и искомплексирани народи од доба античке Грчке до Хрвата. Ови последњи изговарају „барбари“ и „цигани“ с посебним гађењем. Те циничне, погрдне и поспрдне речи слушају од колевке до гроба, из генерације у генерацију. Своје грешке и недостатке не увиђају, а помажу им Срби који своје не само да увиђају већ на њима инсистирају. Тако су двоструко

²⁰ Велимир Терзић, *Слом краљевине Југославије*, Прилог 2, стр. 566.

²¹ Адам Шаф, у својој књизи *Камо води тај пут?*, на страни 49, о борби против комунизма пише: „Ваља имати у виду да се то страшило за децу (комунизам) ни у будућности неће ништа мање користити него што је то данас“.

²² За тај проблем уско је везано потенцирање Запада да је народ у источним земљама индоктриниран у бољшевичком систему. Занимљиво је како се на Западу говори о слободи штампе и других медија. Иако се дешава да о истом догађају више наших листова пише веома различито, у САД појави се у току једног дана и четрдесетак уводника са сличним садржајем – против Југославије, као по команди.

оптерећени и западним садизмом и сопственим мазохизмом. Амерички народ се искрено уплашио и филма „Руси долазе“. Није случајно што Роберт Фулхам, у својој чувеној књизи *Све што треба да знам научио сам у вртићу*, да би се подсмехнуо наивности сопственог народа, пише: „Руси су ђавољи пород, неморални, агресивни, безобзирни, груби и уопште – зли људи. Они су криви за већину мука које тиште овај свет. Нису они као ми“. И додаје: „Како да не“. На почетку шаховског меча Спаски – Фишер амерички Стејт департмент запретио је Фишеру вишегодишњим затвором због играња шаха у непријатељској земљи.²³ Исак Адигес, објашњавајући улоге одлучивања, каже: „Коју земљу карактерише узајамна радна повезаност на нивоу култа рада и религије, која јој даје значајну предност над осталим у пословном смислу? Јапан. Јапанску културу карактерише јак осећај узајамне зависности, припадности и лојалности у односима између предузећа и запослених радника. Они имају најмањи број адвоката по глави становника у слободном свету. Коју земљу, за разлику од Јапана, карактерише опадање исте вредности? САД. Како САД може да победи Јапан на том плану? Извозом краткорочне делотворности. Јер ће то уздрмати њихову интегрисаност. Како се може извозити краткорочна делотворност? Лако. Само треба да пошаљете у Јапан професоре који ће Јапанце упутити у теорију традиционалног менаџмента, у такве категорије као што су: опсег надзора, јединствено руковођење, управљање радом, елитистичко менаџерско право одлучивања и теорија менаџмента засновани на супротстављеним вредностима“.²⁴ (То свакако није завера, али шта ако се таква сугестија прихвати?)²⁵

Југословенска несрећа је тим већа што многи грађани СР Југославије не сматрају ненормалним то што део америчких војних снага крстари дуж Земљине кугле инсистирајући да сви прихвате њихову демократију, нити им је чудно што једна „тако демократска“ земља флотари по Јадрану, претећи Југославији, „да би заштитила себе и свој народ на што већој удаљености“ од Сједињених Америчких Држава и НАТО-а.²⁶ То што су чували туђе ратне злочинце, имали сопствене некажњене, а сада их траже искључиво у Југославији, у најмању руку,

²³ Апсурд: Југославија је непријатељска земља за САД, а САД пријатељска су земља за Југославију.

²⁴ Видети: Исак Адигес, *Животни циклуси предузећа*, НИП „Политика“, 1990, стр. 130.

²⁵ Веома је занимљиво и индикативно шта све може постати проблем Сједињених Америчких Држава. Поједини научници у САД брину и о крвама у Индији. Сматрају да треба водити биолошки рат против стотина милиона индијских говеда. Предлажу хватање и убијање непродуктивних женки, или намерно убризгавање клица неке опасне болести. По њима, то није само индијски проблем. Очигледно је да не познају верска схватања Индуса, или да их намерно пренебрегавају. Видети: Robert U. Ayres, *Несигурна сутрашњица*, „Глобус“, Загреб, 1981, стр. 385.

²⁶ Тако је саопштено и на једном од последњих заседања НАТО-а, у Бриселу, крајем маја 1991, на састанку министара одбране.

није праведно. Њихова „хуманост“ је исказана више пута у историји: геноцид на Индијанцима, расистички испади и бацање атомских бомби на Хиросиму и Нагасаки, бројни „хуманитарни ратови“ и слично. А тек им је нешто више од 200 година. Има и много мање важних, наивнијих показатеља да Запад није коректан према Словенима. На пример, када у својим туристичким водичима представљају градове на рекама не могу да се сете Лењинграда, Београда, Москве и сличних градова.²⁷ Занимљиво је да карте, по потреби, не цртају са стварним границама, што се приписује њиховој слободи мишљења и демократији. При томе, често „погоде“ како ће изгледати будуће границе,²⁸ као у случају граница република које су се издвојиле из бившег СССР-а.²⁹ О „играма“ организација попут америчке ЦИА не треба ни говорити, али колико се о њима зна, нису далеко од истине методи и садржај рада описани у серији Дона Роеа *На тајном задатку*.³⁰ Завере подразумевају прикривене планове, но то не значи да се и дела могу сакрити.

Вероватно с истим циљем – борбе против комунизма и свих који не припадају њиховој религији – на Западу, веома често, пишу све најгоре о Југославији, Србима, Словенима и православцима, а редовно пропуштају да напишу оно што је позитивно. О томе за чију се страну определио Запад у југословенском сукобу не треба ни говорити. Наивно је правдање информативном блокадом и изгубљеним информационим ратом, који се ни у једном случају не би могао добити. Управо информативна блокада је најочигледнији показатељ да нешто није у реду с објективним приступом и односом према прокламованом миру. Светом колају хрватске информације и оне друге, уколико одговарају концепцији Запада. Демантијима, који би могли да раскринкају фабриковане информације, нема места у њиховим средствима информисања. Информације, очигледно, пролазе кроз „филтере и вентиле“. Из обмана и инсценираних догађаја, уз помоћ међународне јавности, сецесионистичке републике успеле су да обезбеде подршку међународног јавног мњења, да донесу одлуке о сецесији или да поопштре мере против Србије и СРЈ, којима се нико није одупро, иако су прекршени и међународни прописи. После инсценираног рушења Дубровника признате су Словенија и Хрватска; после инсценираног напада на Банске дворе донета је одлука о раскиду државноправне везе са СФРЈ; после инсценираног напада у улици Васе Мискина, у Сарајеву, УН увеле су санкције против СРЈ; после проглашења српских логора за једине логоре погоршан је статус СРЈ на лондонској конференцији итд. Србима се прети војном

²⁷ Видети: *The Guide Istanbul*, ME-PA Medya Pazarlama, San. ve Tic. Ltd. Sti, Istanbul.

²⁸ Видети: „Newsweek“, November 26, 1990.

²⁹ Видети: *Baltic Sea Region*, Webster Comprehensive Dictionary (International Edition), Volume one, J.G. Ferguson publishing company, Chicago, 1977, p. 110.

³⁰ Дакле, уцртане границе објављене су неколико година пре распада СССР-а. „Warner Bros“ Inc. 1991.

интервенцијом због летова, углавном, хрватских авиона. Ни оптужбе, ни демантији нису проверавани, иако су Срби на томе инсистирали. Верује се, *a priori*, хрватској и муслиманској страни. На основу онога што се до сада догађало, у даљем току сукоба треба, са стрепњом, очекивати нове догађаје, у којима ће обмане и лукавства Алије Изетбеговића, коме се лажи упорно толеришу, Фрање Туђмана, Милана Кучана и сличних вођа изазвати нове мере против Срба, Србије и Савезне Републике Југославије.

Када се говори о заверама немогуће је не споменути Немачку. Несклад између њене економске и политичке моћи, нарочито после рушења чувеног Берлинског зида и распада Варшавског уговора, испровоцирао је још једном промене у Европи. Немцима је тренутно једини циљ да утврде достигнуте линије, јер су постигли циљ једне од фаза. Од везе и односа између САД и Немачке умногоме ће зависити даљи развој догађаја. Немци имају велики утицај на одлучивање у САД, јер су распоредили своје људе и у њиховој савезној администрацији. Сједињене Државе су задужене код Немачке, а она је, за рачун САД, барем привремено, одложила промоцију Европске заједнице по сценарију „Европа – ’92“.

С друге стране, остварен је давнашњи сан САД да буду присутне на Балкану. Оне су много учиниле да већини буде природно баш њихово присуство. Ништа се чудно није догодило. „Помогли“ су да на значајним местима у СКЈ, савезним органима СФРЈ, иностраним представништвима, Армији, служби безбедности, речју – свуда, буду распоређени и њихови поборници. Непосредан утицај на развој догађаја у Југославији САД сада испољавају и преко ОУН, и UNOPROFOR-а. Управо због све већег утицаја Сједињених Држава на ратну ситуацију на тлу бивше СФРЈ, Југословени с нестрпљењем ишчекују потезе нове америчке администрације. О каквим потезима је реч може се наслутити из свега што се догодило у току примопредаје дужности председника САД. Наиме, за Југословене је непојмљиво да сва три кандидата за председника САД исте вечери, када је изабран господин Бил Клинтон, 4. новембра 1992, читају скоро исти текст. Позивали су народ да се обједини у остварењу америчког сна, вероватно оног о којем је говорио Мартин Лутер Кинг. Говорили су да је амерички народ највећи на свету и да ће буквално променити свет. Нови председник је добио безрезервну подршку својих ривала. Изгледало је да су из истог тима и да су им говори написани на истом месту. Из тог церемонијала много би требало да науче наши политичари, а и народ.³¹

³¹ Одлука америчког народа да оствари свој фамозни „амерички сан“ мењањем света по својој замисли, гледајући из њиховог угла, није завера. Међутим, та одлука је – за све оне који су на путу њеног остварења – завера. Њиховом науму, да свој циљ остваре по сваку цену, много ће помоћи наше поделе на некакве школе, попут: историјске, поданичке, школе „теорије завере“ и тзв. продуктивистичко-креативне школе.

Југославија је „одскочна даска“ Запада према Истоку, и обратно. Она је на раскршћу и природној граници између Истока и Запада,³² па није никакво чудо да је присуство и утицај на том подручју стратегијски интерес обе стране. Она је, у ствари, у фокусу два фундаментализма – католичког и исламског. Њихове политике исковане су на дуге стазе и захватају огромне умне потенцијале за остваривање дугорочних циљева. Агресивни планови католика остварују се наведеном политиком, уз благослов недодирљивог Ватикана. Колико су се определили за рат говори све: од игара за децу,³³ филмова и процента наоружаних становника, до садржаја истраживања.³⁴

Занимљиво је да католички свет ужива у „примитивизму“ оних које називају варварима. Уместо да им помогну да достигну што виши степен цивилизованости, готово увек су чинили све да их у томе омету, пратећи све што чине по њима мање културни, поругом и заједљивошћу. На пример, на основу истраживања проф. др Ђорђа Станковића, у књизи *Изазов нове историје*, у Хрватској, где су се Хрвати увек сматрали цивилизованијима у односу на Србе, у релативно блиској прошлости, градска насеља су била недоступна за Србе. Први Србин, како је професор Станковић забележио, „Константин Лазарић, добио је дозволу да постане грађанин 'слободног краљевског града Пожега' тек 1782. године, а Срби су на просторима 'Златне долине' – *Honesta Vallis* – (област између Папука, Дилја и Крндије) живели већ три века!“ Записао је и следеће: „Прва 'пучка школа' у којој се образовало српско становништво отворена је у Латиновцу 1751. године. Међутим, исте године физички су је уништили кутјевачки језуити!“ Много говори и податак да су једине две ученице српске националности које су матурирале у пожешкој гимназији до 1918. године, „као екстернисти (са стране), биле Нада Баић из Вуковара и Десанка Басара из Загреба.“

У књизи *Изазов нове историје* описана је и једна ситуација слична садашњој, што говори и о непроменљивости односа цивилизоване Европе према онима које су сматрали и прогласили варварима. На 72. страници пише: „Будући да су посете интерниранима биле забрањене, а њихове породице нису ни знале где су интернирани, управо потресно делује писмо 475 потписаних Срба из Срема, упућено 'генералном рат-

³² Реке Дрину и Дунав у току између Барање и Бачке сматрају природном границом, јер је ту била граница између Источног и Западног римског царства.

³³ Једна од игара односи се на битку за Загреб (*THE BATTLES FOR ZAGREB*), у едицији *MODERN BATTLES II* (Four Contemporary Conflicts, SPI, 1977). Сценарио за игру је направљен на основу процена објављених у часопису „Strategy & tactics magazine“. Занимљиво је да је предвиђана сецесија Хрватске, распадање ЈНА и грађански рат у СФРЈ.

³⁴ Више од две трећине свих истраживања чине истраживања за потребе Владе САД (било за армију, било за Националну агенцију за аеронаутичка и вавионска истраживања – НАСА). На пример, у Ханивелу, компанији у којој ради око 50.000 људи, скоро петина запослених бави се поменутиим истраживачким и развојним активностима (видети: *Управљање истраживањем*, Центар за проучавање политике развоја научног рада, Београд, 1969, стр. 52).

ном комесару за земље са круном Св. Стјепана баруну Бели Талиану⁷ од 13. децембра 1914. године. У молби најпонижније траже да их пусте домовима јер им је нејач незаштићена од зиме и неопскрбљена, па пати због њих. Молба није наишла на никакво реаговање Беле баруна Талианија⁸. Затим се додаје: „Оно што је у свему овоме до крајности сурово јесте чињеница да логораши нису знали да су и њихове породице већ биле интерниране и расејане по читавој Славонији“. Дакле, католички фундаментализам се није битно мењао последњих неколико векова.

С истока наступа исламски фундаментализам са својим цихадом.³⁵ Исламска мисија обавезује припаднике муслиманске заједнице да чита-вог свог живота делују као мисионари који шире и јачају ислам, односно проповедају немуслиманима да је за њих боље да постану муслимани, јер тако жели Бог. Задато им је: да започети „свети рат“, против немуслиманских земаља, не сме да престане док свет не постане једна држава, у којој ће се владати на основу Курана. Исход „светог рата“, на основу концепције цихада, требало би да буде следећи: или ће поражени примити ислам или прихватити да плаћају понижавајући данак, уколико су хришћани или Јевреји. Муслиман који одступи од своје вере биће кажњен искључиво смртном казном. На жалост, и муслиманима смо на путу к остварењу сна. Дошли су до нас на путу ка Западу.

О равноправности земаља у свету нема ни речи. То најбоље показују ставови Париске повеље КЕБС-а. Иако се од свих чланица те организације захтева да „офирају карте“ и истинито приказују своје војне ефективе, планове и активности, снажније и утицајније чланице покушавају да избегну те обавезе: „Запад није заинтересован да се договорима у Европи утиче на стање и активности ратног ваздухопловства, због предности коју имају у тој области и значаја које ваздухопловство има у стратегији САД и НАТО. То је још израженије у области ратне морнарице“.³⁶

Срби, којима се намеће главна улога у рату који траје на тлу бивше СФРЈ, још увек живе у водама националног романтизма, не схватајући шта им се догађа и бежећи од сурове истине. Лебдећи између стварности и својих фикција, живе у продуженом утопизму. Разлог за њихово изразито летаргично понашање може бити баш у вишеслојној завери у коју је тешко проникнути.³⁷ Но, намеће се питање је ли било могућности

³⁵ Видети: др Мирољуб Јевтић, *Шта је цихад*, Београд, „Политика“ 12. октобар 1992, стр. 9.

³⁶ Драган Вукшић, *Грађење поверења и сигурности*, Београд, „Војнополитички информатор“, бр. 6 (јуни 1991), стр. 54.

³⁷ Понашање земаља Запада, пре свега САД, Немачке, Француске, Велике Британије, Аустрије, Италије, Холандије и Белгије, после напада Републике Хрватске на херцеговачки део БиХ и Републику Српску Крајину, наговештава постојање плана од којег Запад неће одустати, без обзира на понашање

да се постојеће стање избегне и предупреди, односно колико су Југословени сами криви за све што им се догађа.

Заблуде као завера

„Није ипак логично да се сами боримо против себе, то би морали радити неки други, који за то имају више разлога и интереса“, рекао је својевремено познати југословенски књижевник Душко Радовић. Пошто се ради о могућој завери против Срба, одговор на питање постоји ли у том народу завера против себе треба потражити у прошлости.

„Титово доба“, које многи, у економском смислу, сматрају прекидом и „празним ходом“ у развоју Југославије, карактерисали су: нејединствено југословенско тржиште, политички монопол, криза на селу са кризом пољопривредне производње, губитак акумулације, проблеми планирања и расподеле инвестиција, задуженост у иностранству и немогућност отплате дугова, територијалне економске неједнакости, утицај светске кризе, велики трошкови одбране, незапосленост, неефикасност друштвеног власништва и слично. Све је то дало негативан резултат и било сасвим довољно за стварање подозрења међу народима, које се уклапало у већ постојеће разлике и размирице.³⁸

Нагле промене у последњих неколико година довеле су Југославију у прелазни период, између неуспелог социјализма и, поново, раног капитализма, у којем није пронађен низ системских решења. Многе промене биле су толико нагле да су запрепастиле и Југословене а камоли неинформисане људе широм света. Ниједна организација није извршила „јавно самоубиство“ пред милионским аудиторијем, као што је то учинио СКЈ на 14. конгресу. После тог, последњег, комунистичког конгреса, у Југославији се гради вишепартијски систем са националистичким предзнаком. Самоуправљање које, у ствари, у пракси никада није ни постојало, нестало је а да радничка класа, у коју су се сви клељили, није успела да реагује. Политички одржаван економски систем, који је „успевао“ да функционише без економске базе и логике, још увек нема услове за природно функционисање, посебно у условима блокаде и сталних учена преко Организације УН и КЕБС-а.³⁹

сукобљених страна. Уступци се захтевају, искључиво, од Југославије. Југославији прете војном интервенцијом и пооштравањем мера против „Београда“ и у ситуацији међународно утврђене кривице Хрвата и/или Муслимана.

³⁸ Историја није била благонаклона према Југословенима. Многа освајања оставила су за собом нерашчишћене границе, мешавину нација и култура и агресивну исламску веру, која је, продором Турака, наметнута овом поднебљу.

³⁹ Чак и уцене, овде, имају своју „специфичну тежину“. Када се испуне услови једне, следи друга, и тако унедоглед. Списак услова је велики, па га, често, и они који их предлажу не знају, иако је то основни предуслов да се могу испунити. Лако је уочити да се у сваком „пакету“ услова за отклањање санкција према Србима и у резолуцијама Савета безбедности УН, „поткраду“ и један или два које није могуће испунити. Обично се ради о условљавањима чијим се испуњавањем крши Устав, или срамоти нација.

„Завера Југословена против сопствених интереса“ произилази из њиховог понашања и материјалних могућности. С аспекта односа Југословена према сопственом животу, будућности и судбини, може се рећи да је „завера“ заснована, пре свега, на нераду и недовољном знању, а потом и недостатку храбрости да се ухвате у коштац с проблемима, погледају истини у очи и тако отклоне узроке кризе. Карактеристично је за наведени период да се није реаговало на очигледно разбијање Југославије. Чудно настајање муслиманске нације од исламизираних Срба и Хрвата, 1969. године, није изазвало готово никакву реакцију других нација. Касније се испоставило да је за настанак нове нације, која сада смишља своју историју, била довољна одлука ЦК СК БиХ, у којој су будући муслимани имали пресудну већину. Сада је та одлука основни узрок рата, јер Запад сукоб муслимана и Срба не сматра сукобом Срба две вере, већ сукобом две различите нације, што није исто. Избегавањем и нерешавањем мањих проблема на време Југословени су улазили у све веће и веће, док нису створили нерешиве и учинили логичним бесмислене војне сукобе. Југословенском друштву била је неопходна борба против култа личности и интелектуалне уравниловке, јер постојање таквих друштвених деформација штитило је популистичке руководиоце и бескруполозне, самозване ауторитете. Требало се борити против веома лошег кадровског вођења, отаљавања посла, пада ауторитета на свим нивоима, и слично. Све то су пратиле појаве папирологије, глумљења рада, укорењеног формализма, намештених резултата... Друштво које има само део наведених негативности нема могућности да буде ефикасно.

Као последица негативног односа према раду Југословене су захватили учмалост, апатија, незнање, сиромаштво духа, бесциљност, бежање од стварности, песимизам... С продубљивањем кризе падале су и вредности које су Југословене из ње могле извести и помоћи даљем развоју друштва. Недостајали су мотивисаност, поштење и лична част, права брига за будућност, оптимизам и слично.

С друге стране, с обзиром на материјални аспект „завере“, ниска продуктивност рада и његов слаб квалитет, у очекивању да неко други проради и преузме ризик, и у овом случају били су довољан узрок за непостојање одговарајућих средстава за живот. Сиромашење Југославије, током отплате међународних кредита, који нису праћени повећаном продуктивношћу рада, директно је водило к њеном неизбежном распаду. Дакле, Југословени се нису заверили против себе, у смислу да су се договорили на тајном састанку, али приступају стварности, свом животу и својој будућности тако, као да су се заверили. Немају дефинисан национални интерес, националне циљеве и национални програм. Често и сами кажу: Југославија не зна шта хоће; Југославија нема свој сан око којег би се окупљала, као што се окупљају Американци око свог сна. Заправо, створен је систем који треба лечити, а за чије стање су

Југословени, пре свега, сами криви. Борба за отклањање сопствених пропуста, недостатака, недоследности и грешака мора бити прва фаза југословенске битке за опстанак.

Како приступити проблему

У полазиштима за решавање југословенских проблема основна одредница треба да буде будућност. Са много мудрости и знања, у име будућих поколења, треба одабрати оптималну варијанту, без предрасуда. Но, чини се да Југословени нису спремни за студиозан и мукотрпан поступак доношења одлуке. За сада се ради о недовољно организованим и обједињеним скуповима са једностраним закључцима. Без обзира на то како је Југославија дошла у ову катастрофалну ситуацију, интелектуалци не би требало да одлучују без дубље анализе и процене ситуације.

У односу на „теорију завере“ могу се прикрити и потиснути права решења, посебно ако завера постоји а не предузме се све да се њене последице отклоне, или ублаже. Уколико се утврди да завера према Србима, православцима и Словенима постоји – то значи да треба поступити по једном сценарију. Када реализација страних интереса има исте ефекте као завера – потребан је други сценарио. По установљењу да је у питању заблуда да завере постоје – трећи. Но, не може се пре утврђивања истине усвојити варијанта у којој се наивно прихвата за пријатеља онај ко је Југославију прогласио непријатељем и тако учинили неспремним за његове, евентуалне, даље завере. Чини се да је, приликом опредељивања за различите стратегије решења, могуће направити више грешака: запоставити чињеницу да ниједно освајање света није успело, као и ниједан фундаментализам; занемарити искуство да је приликом освајања туђих територија – победа почетак пораза; пренебрегнути проверену чињеницу да се не може ништа радити у име народа; не мислити довољно о будућим поколењима, остављајући им да разреши и стратегијске грешке из „времена судбоносних одлука“ и, коначно, испустити из вида чињеницу да су само природна решења коначна и најтрајнија. Ниједан народ нема право да се поиграва сопственом историјом, нити да буде поданик, нити да умишља непостојеће завере, нити да буде кочница продуктивно креативним опцијама. Југословени су и ту подељени. Многима сада није до достојанства, јер су га сви Југословени заједно губили годинама. Опстанак се мора, према њиховом мишљењу, обезбедити по сваку цену. С друге стране, као и увек у историји, они који немају шта да изгубе, до образа, части и достојанства, не желе тек тако да продају своју крвљу натопљену очевину. Они траже да рачун буде чист и да се зна са ким ће даље. Са непријатељем свакако – не.

Уколико се ради о „куповини времена“, или „лавирању између центара моћи“, ни то се не може учинити у име народа. Дакле, све

варијанте треба да су отворене у смислу „коме се приклонити царству“, али приликом избора морају да се узму у обзир основни критеријуми народа, вредности које су у њему присутне и, што је најважније, уставна опредељења. У вези с тим, најважније је ослободити се заблуда. Југословени морају, за сва времена, схватити да однос према њима не зависи од истине, већ од интереса. Не треба да се исцрпљују у убеђивању администрација са Запада да су поштени, чедни и искрени (да ли су и колико – они знају). Не треба да их убеђују да су променили идеологију (и то знају), јер њима треба дословно прихватање њихове. Ништа не значи раскринкавање улоге Ватикана, јер су философију покатоличавања заједно створили. Не вреди их убеђивати да је православље невино и да никога не угрожава, нити има такве амбиције. Јер, фундаменталисти све могу прихватити и ничега се не морају придржавати. Бесмислено је убеђивати их да се зна ко је и како учествовао у разбијању СФР Југославије када су били саучесници.

*

Више значајних тема и проблема, са становишта Срба, тесно је повезано с најновијим тзв. новим светским поретком. Пре свега, треба надвладати постојећу ратну ситуацију и извући се са што мање губитака, а при томе обезбедити сигуран опстанак. Друго, потребно је да се скине маска са односа Запада према Србима и православцима. Треће, треба да се издвоји интерес усмерен ка подручју Југославије од могуће завере. Четврто, неопходно је одрицање од вишеструких заблуда, јер је то услов разрешења унутрашње ситуације. При томе, треба имати у виду да је решење спољашње услов за решење унутрашње ситуације. Модел изласка из кризе требало би прво да понуде научници, и то у времену када многи докторски и магистарски радови нису издржали критеријум времена, па су, због исполитизованог и идеологизованог садржаја, објективно изгубили вредност, значај и актуелност.

Тешко је тврдити да завера против Срба, Словена и православља, после свега што се свакодневно догађа, не постоји. Није лако ни доказати супротно. Претварајући сопствене заблуде у „завере против себе“, Југословени су створили атмосферу у којој доминира осећај присуства политичких и економских завера. С друге стране, поставља се питање колико је упутно говорити о завери или интересима, јер је могуће да се ради о философији политике и рата попут оне коју је заговарао аустроугарски генерал Алфред Краус.⁴⁰ Постоје теорије о вођењу политике и рата које, ако се прихвате од једне стране, постају нерешив проблем за све који их не прихвате. Али, ни остали свет није ни безгрешан, ни безбрижан. Сједињене Државе, у доброј намери или

⁴⁰ Видети: Алфред Краус, *Узроци нашег пораза*, „Геца Кон АД“, Београд, 1938, стр. 287–316.

не, свеједно је, својим поступцима стварају непријатеље прихватањем лажи и обмана. Без обзира на то што им тренутна ситуација вероватно иде на руку, удаљују се од решења актуелних проблема, а нереалним приступом и амбицијама смањују вероватноћу да будућност света буде стабилнија и да води ка благостању. На жалост, ретко коме је чудно што југословенски сукоб решавају искључиво земље Запада, односно католици. Вероватно би било логичније да то буде проблем Истока, односно Словена. Наиме, већи део Хрвата и Словенаца сматра себе Словенима, Срби никад нису били у дилеми да ли су Словени, а југословенске муслимане, настале исламизацијом Срба и Хрвата, најчешће, у свету зову „словенски муслимани“. Но, правду кроји „цивилизовани Запад“, који је због вере готово хиљаду година био уз Хрвате и Словенце. После свега што се догодило у рату на тлу бивше СФРЈ логичном се чини претпоставка да је тај рат мешавина недовољно контролисаних парцијалних интереса најновијих центара моћи, који се остварују и путем завера (попут покушаја немачке агенције Profit-system-technik да оствари пројекат *Атомски балкански соко*), настављеног вишевековног верског рата, којем је основа, такође, својеврсна завера, и још једног покушаја да се потисну у заборав комплекси зарађени у претходним ратовима. Но, управо то треба озбиљно истражити, а резултати истраживања требало би да буду основа за праве планове.

Југославији, у вези с одбраном, предстоји реализација два приоритетна задатка: прво, рад на политичком и одбрамбеном уједињењу свих грађана Југославије и, друго, рад на повратку ауторитета Војске Југославије код народа. Предуслов за то, или „нулти“ задатак, јесте коначно поштовање принципа реалности и постојање националног програма. Процедура стварања националног програма, у којој демистификација „постојања теорије завера“ може да буде основица, треба да буде потпуна, а основни њен резултат – уједињење нације на основу циља. Утврђени национални интерес био би основа за формулисање националних циљева и националног програма, а постојање таквог документа имало би вишеструки значај. Национални програм основа је за вођење сваке врсте политике, а то значи и политике одбране.

Питање будућности није само југословенски проблем, па оно треба да буде предмет разговора са свима који не бирајући средства и начине покушавају „да уреде свет према свом сну“. Иако је будућност, за сада, несигурна, не треба формирати тзв. алфа пројекције. До сада је свет успевао да пронађе излаз, па се треба уздати у могуће непредвидиве проналаске засноване на досадашњим постигнућима, а и у чудесну моћ прилагођавања свих живих бића. Вероватно ће се „смак света“ још једном одгодити. Будућност немају ни ратници ни поданици, већ борци за опстанак који за то мудро користе синтетски ум свеколиког света.